

Kokkolan ammattiopiston opettaja

Aluksi sain tutustua kahteen vaatetusalan oppilaitokseen. Yksityisissä kouluissa työviikko on viisipäiväinen, kun taas kunnan ja valtion kouluissa opiskelijoilla on opetusta myös lauantaisin. Opettajilla työviikko on viisipäiväinen eli vapaata voi olla sunnuntain lisäksi jonakin arkipäivänä. Yksityiskouluissa työpäivät ovat hieman pitemmät johtuen siitä, että lauantait ovat vapaat. Kyseisissä yksityiskouluissa oppitunnit alkavat kello 8.30 ja päättyvät joko kello 14.00 tai kello 16.00. Kunnan/valtion kouluissa työpäivät alkavat kello 8.15 ja päättyvät kello 13.00 - 14.00. Yhtenä päivänä viikossa koulua on kello 16.00 saakka.

Oppilaitos Olga Fiorinissa Busto Arsiziossa opiskelijat tulivat tunneille täsmällisesti ja työskentelivät opettajan ohjauksessa sääntillisesti. Puhetta ja ääntä luokassa oli koko ajan ja opettaja joutui huutamaan ohjeitaan. Ymmärsin, että se on ihan normaalia. Yhtä lailla kuin meilläkin, opiskelijat pitivät reppujaan ja tavaroitaan työpöydillä ja kännykät olivat valmiina viesteihin. Milanon koulussa taas oli poissaolo-ongelmia. Aamulla tuntien alkaessa paikalla oli vain muutama opiskelija. Loput opiskelijat saapuivat aamupäivän aikana kuka mitäkin selitellen.

Molemmissa kouluissa opiskelijat olivat välittömiä, aidosti kiinnostuneita vieraasta. He kyselivät kaikkea mahdollista Suomesta, perheestäni, kouluista ym. Suomessa eivät kokemukseni perusteella samanikäiset ole kiinnostuneita keski-ikäisten täti- tai setävierailijoiden taustoista. Verrattuna yleensä Suomen vastaaviin opetustiloihin- ja välineistöön näissä kouluissa oli pienet tilat ja niukka välineistö. Kävi myös ilmi, että arvosteluasteikko poikkeaa suomalaisesta, Italiassa se on 0 – 20.

Työpaikoistan i Gagnola S.r.l. valmistaa pääasiassa D&G:n urheilu- ja vapaa-ajan asujen mallikappaleita. Työaika oli kello 8.00 – 17.00, joka sisälsi tunnin lounastauon. Erillisiä kahvitaukoja ei ollut, vaan työntekijät hakivat espressonsa työnsä ääreen, jopa ompelimossa. Tupakointi tehtaalla oli kielletty.

Cagnolassa oli oma ruokala, josta sai valinnan mukaan ostaa koko menun alkupaloista pastaan ja pääruokaan tai vain jonkin niistä. Joillakin oli omat eväät ja jotkut lähtivät kotiin syömään. Kallein lounas maksoi 3,50 euroa. Tulemiset ja menemiset kirjattiin magneetikortilla.

Kaavoitusosaston hierarkia ilmeni siten, että assistentit eivät voineet lopettaa töitä kello 17.00, jos heidän tiimivastaavansa jäi ylitöihin, silloin heidänkin täytyi jäädä. Kyselin muutamalta nuorelta assistenteilta heidän harrastuksistaan, mutta sain vastauksen, että töiden jälkeen ei jaksa kuin syödä ja mennä nukkumaan.

D & G:lla ollessani tehtiin kesän 2008 mallistoja ja kiire oli. Työntekijöiden mukaan kesät ovat kiireisintä aikaa ja silloin ollaan paljon ylitöissä, usein paiskitaan töitä lauantaisinkin. Ylityötunteja ei voinut ottaa vapaana myöhemmin vaan niistä maksettiin palkka.

Vuosilomaa on yhteensä viisi viikkoa, josta kolme pidetään elokuussa, yksi viikko joulun aikoihin ja yksi viikko ajankohtana, jonka voi itse valita.

Tehdasrakennus oli uusi, vain kaksi vuotta vanha, joten tilat olivat modernit ilmastointineen ja työturvallisuusnäkökohdat oli huomioitu. Kaikki oli hyvässä järjestyksessä, joka osastolla oli tilavaa ja valoisaa.

Ensi hetkestä asti koin itseni tervetulleeksi työyhteisöön. Työpaikkaohjaajani esitteli minut osastollaan ja sen jälkeen sain tutustua työntekijöihin ja heidän tehtäviinsä. Kaikki suhtautuivat erittäin positiivisesti ja juttua riitti, vaikka sanakirjaan välillä turvauduinkin.

Keskustelu ei ollut pelkkää kohteliasta small talkia, vaan ihmiset olivat aidosti kiinnostuneita. Ensimmäisenä päivänä kiersin koko tehtaan tuotantopäällikön ja hänen assistenttinsa kanssa ja sain perusteellisen selvityksen kaikista tuotannon osa-alueista. Kaksi ensimmäistä päivää pelkästään seurasin työskentelyä eri puolilla, mutta sitten pyysin saada tehdä niitä töitä, joita ajattelin opiskelijoidemme pystyvän tekemään, jos he pääsisivät sinne työssäoppimisjaksolle. Tein enimmäkseen assistentin hommia kaavoitusosastolla; leikkasin pieniä osia tai yksittäiskappaleita, merkkasin taskujen ja muotolaskosten paikkoja jne. Ompelimon työt olisivat vaatineet pitemmän ajanjakson perehtymiseen koneisiin ja laitteisiin.

Työilmapiiri vaikutti mielestäni avoimelta ja työhön liittyvät asiat puitiin välillä äänekkäästikin. Kun asiat oli selvitetty, jatkettiin töitä. Kiire oli, joten yksityisasioiden puimiseen työntekijöiden kesken jäi aikaa lounastauolla ja silloin juteltiin perheistä, harrastuksista ja muista tapahtumista.

Toinen yrityskohteeni oli Biellassa sijaitseva MET, jossa valmistetaan kudottuja etikettejä. Tämä oli myös positiivinen kokemus, sillä en ollut aikaisemmin edes käynyt vastaavanlaisessa yrityksessä. Tässä yrityksessä oli matala hierarkia ja erittäin hyvä yhdessä tekemisen ilmapiiri. Jos voi sanoa, että etikettien kutominen on intohimoista, niin täällä se oli sitä. Kaikesta havaitsi, että työntekijöistä pidettiin huolta ja useimmat olivatkin olleet siellä parikymmentä vuotta ja vanhimmat kauemminkin.

Täälläkin minut otettiin erittäin hyvin vastaan ja ihmiset olivat ylenpalttisen ystävällisiä ja kertoivat mielellään työstään. Viikon aikana minulle tuli selväksi kudottujen etikettien tuotantoprosessi tilauksesta CAD - suunnittelun kautta kutomoon ja sitten viimeistykseen. Tuotteen laadusta ei tingitty yhtään, ongelmat ratkottiin yhteistyönä.

Työajat vaihtelivat, koska tehdas toimi kahdessa vuorossa. Kutomon ja viimeistämön työntekijät työskentelivät vuoroviikoin aamuvuorossa 6.00 – 14.00 tai iltavuorossa 14.00 – 22.00. Heillä oli lyhyempi lounastauko kuin toimiston päivävuorolaisilla. Myös design -osastolla kaksi työntekijää teki näitä vuoroja, koska suunnittelijoiden tietokoneilta ohjattiin kutomakoneita. Yksi suunnittelija teki 9.00 – 18.00 vuoroa lasten kouluunkuljetuksen takia. Toimiston työaika oli kello 8.00 – 17.00 sisältäen tunnin lounastauon. Myöskään tässä yrityksessä ei pidetty kahvitaukoja, vaan kahvit juotiin työn äärellä.

Lomaa on 5 viikkoa/vuosi, mutta useimmat työntekijät METissä ovat olleet niin kauan, että heillä on noin 5-6 pv/vuosi enemmän lomapäiviä. Työntekijät pitävät elokuussa 4 viikon loman, yhden viikon joulun aikaan ja loput milloin haluavat.

Äitiysloma tuli puheeksi, koska D & G:lla oli töissä raskaana olevia nuoria naisia. Äiti jää palkalliselle vanhempainlomalle kuukautta ennen lapsen syntymää ja voi olla kotona kolme kuukautta syntymän jälkeen. Kotiin voi jäädä kunnes lapsi täyttää vuoden, mutta tältä ajalta saa tukea vain n. 30 % palkasta. Useimmat palaavat töihin lapsen ollessa kolmen kuukauden ikäinen, mutta he voivat tehdä lyhennettyä työpäivää siihen saakka kunnes lapsi menee kouluun. Yleinen tapa on, että nonnat ja nonnot hoitavat pienokaisia, kun äiti menee takaisin töihin. Miesten hoitovapaista ei puhuttukaan.

Mielenkiintoinen kokemus oli myös asua Busto Arsiziossa luostarissa nimeltä Casa della Giovane. Asuin siellä kaksi ensimmäistä viikkoa. Kuvittelen, että se vastaa asuntolassa asumista, mutta tiukemmin säännöin. Huoneeni oli pieni, siisti ja melko askeettinen, mutta onneksi siinä oli oma suihku ja WC. Asuntola oli tarkoitettu naisille.

Neljä nunnaa pyöritti toimintaa. Siivojiakin oli ulkopuolelta, he siistivät yleisiä tiloja. Asukkaat siivosivat omat huoneensa. Myös vuodevaatteet piti itse pestä, luostarin kellarikerroksessa oli pyykki- ja kuivaustilat. Päivärytmi oli selkeä. Aamulla oli tarjolla "aamiainen", joka käsitti kylmää pannukahvia, jota lämmitettiin kulhossa mikrossa. Se maistui niin hirveältä, että jäi juomatta. Ensimmäisen aamun jälkeen hakeuduin läheisiin kahviloihin aamiaiselle tai ostin omia aamiaiseväitä. Nunnat pitivät aamuisin rukoushetken kappelissaan. Silloin heillä oli mustat vaatteet ja rukoushetken jälkeen he vaihtoivat valkoiset asut. Kun kysyin syytä, he kertoivat valkoisten asujen olevan päiväsaikaan käytännöllisemmät.

Pari kertaa ehdin myös syödä lounasta, joka olikin erittäin maittavaa ja käsitti lautasellisen pastaa ja sitten pääruoan, joka sisälsi jotakin liharuokaa lisukkeiden kera. Jälkiruuaksi oli yleensä hedelmä. Lounaalle voi mennä milloin halusi aikarajojen puitteissa. Iltapalan kanssa olikin tarkempaa. Ensimmäisenä iltana minulle näytettiin pöytä ja paikka, jossa minun tuli istua aina iltapalalle osallistuessani. Iltapala alkoi kello 19.30 ja silloin oli oltava paikalla. Joka ilta kello 19.00 kuulutettiin keskusteluradion kautta rukoushetkestä ja sen päättyessä kuulutettiin iltapalatarjoilusta. Iltapala sisälsi aina vihreää salaattia, juustoa ja jotakin leikettä, joita tarjottiin leivän ja veden kera. Jälkiruuaksi sai valita omenan tai appelsiinin, kerran viikossa tarjottiin maistuvaa piirakkaa. Ruuan jakelu tapahtui siten, että nunnat työnsivät pöytien välissä tarjoiluvaunuja ja kohdalle tullessa piti annos hakea. Nunnat luonnollisesti annostelivat. Vuoroiloin tarjoilu aloitettiin salin toiselta puolelta.

Sain tietää, että luostarissa asui pääasiassa Etelä-Italiasta työn tai opiskelun takia muuttaneita naisia. Osa oli asunut siellä useita vuosia. Ymmärsin, että se on turvallinen paikka tulla asumaan ainakin aluksi, mutta ihmettelin näitä pitkäaikaisia asukkaita ja sitä, kuinka he eivät osallistuneet talon ulkopuoliseen toimintaan vapaa-ajallaan. Havaintojeni mukaan monet asukkaat kävivät töissä päivisin, mutta viettivät vapaa-aikansa luostarissa. Kuvaavaa on, että tullessani eräänä iltana marketista, samaan hissiin osunut nainen kysyi minulta, että onko se kauppa kaukana...ei ollut kovin kaukana.

Täällä, kuten muuallakin, ihmiset olivat hyvin ystävällisiä ja avuliaita. Nunnat eivät puhuneet englantia ja vain pari asukasta osasi sitä jonkin verran, mutta pärjäsin ihan hyvin omalla suppealla italiankielentaidollani. Kuulemani mukaan Italiassa on paljon tällaisia luostareita, joissa matkailijakin voi yöpyä.

Huone Casa della Giovanessa maksoi 20 € per vrk ja siihen sisältyi niin halutessaan aamiainen, lounas ja iltapala. Omaan huoneeseen sai avaimen, mutta talolle tullessa oli soitettava summeria, jotta pääsi sisään. Iltaisin luostariin piti tulla kello 22.00 mennessä, lauantaisin aikaraja oli 23.00.

Jo ennestäänkin tiedossa oleva ero suomalaisen ja italialaisen luonteenpiirteiden välillä on italialaisten sosiaalisuus, jonka koin pelkästään positiivisena asiana. Kuvaavaa oli se, että esimerkiksi pienissä ruokaravintoloissa ihmiset tervehtivät toisiaan mennessään pöytään istumaan ja taas lähtiessä toivotettiin hyvää iltaa viereisiin pöytiin, vaikka tuttuja ei oltukaan. Mennen tullen ja palatessa tervehdittiin, luonnollisesti aamulla ja töiden päättyessä, mutta myös lounaan jälkeen, kun palattiin takaisin töihin.

Viimeksi muutettu: maanantai, 24 lokakuu 2011, 12:55